

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційне дослідження

**ПАН БОТЯНЬ «ВПЛИВ СИЧУАНСЬКОЇ ШКОЛИ НА РОЗВИТОК
САКСОФОННОГО МИСТЕЦТВА КИТАЮ»**,

подане на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності
025 Музичне мистецтво галузі знань 02 Культура і мистецтво,

до разової спеціалізованої вченої ради

Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка

Обґрунтованість актуальності теми дисертації. Китайська саксофонна музика пройшла еволюційний шлях у сфері як темброво-семантичних, художньо-виражальних, образно-змістовних, інтонаційно-ритмічних засобів, так і в ділянці жанрово-стильових детермінант та структурно-композиційної специфіки. Відповідно, особливості еволюції саксофонного мистецтва Піднебесної безпосередньо увиразнювалися у професіоналізації царин виконавства, педагогіки та композиторської творчості, причому, на лише академічного музичного мистецтва, а й естрадного і джазового. Підґрунтям еволюції саксофонного мистецтва Китаю стали визначальні фактори міжкультурної взаємодії та мистецької співпраці.

Дисертаційна робота Пан Ботянь є актуальним дослідженням такого феномену саксофонного мистецтва Китаю, як «сичуанська саксофонна школа» в ракурсі національно-стильової парадигми, інтерпретаційно-виконавського дискурсу та дидактично-методологічного забезпечення. Складність вирішення поставлених у дисертації завдань полягала в тому, що, за словами здобувача, в китайському та українському музикознавстві ще не проводилось вивчення «поняття «саксофонна школа Китаю» в сенсі систематизації та характеристик її складових, здобутків у педагогічній праці,

методиці виховання професійних педагогів і виконавців та утворення масиву національного композиторського репертуару» [с. 1].

Професійні саксофонні китайсько-українські студії та практична виконавська діяльність спонукали Пан Ботянь не лише до вибору наукового вектору дисертаційної праці, а й до введення у науковий обіг значного пласту саксофонних творів композиторів Сичуані та навчально-методичної літератури, яка забезпечує у сьогоденні фахову підготовку саксофоністів Китаю.

Для аналізу явища саксофонного мистецтва Китаю, Пан Ботянь спирався на історичний, естетичний, культурологічний та політично-економічний контексти, розглянувши його у органічному зв'язку з міжкультурним та філософсько-релігійним підґрунтям.

Дисертаційна робота Пан Ботянь збагачує музикознавчий дискурс новими відомостями щодо специфіки входження в простір китайської музичної культури західноєвропейських духових музичних інструментів та особливостей їх засвоєння, використання в професійній музичній творчості та утворення духових виконавських шкіл Піднебесної. Автор констатує вагому роль динаміки культурно-історичного розвитку та підкреслює плідні міжкультурні зв'язки у розрізі дихотомії «Схід – Захід» щодо промоції саксофону у східній музичній культурі, акцентує визначальний вплив європейських музикантів на встановлення засад саксофонного виконавства, його художнє прочитання в композиторському доробку китайських мистців, і загалом, семантичне переосмислення інструменту в Піднебесній.

Теоретично-методологічна база. Дисертант, описуючи генезу і розбудову сичуанської саксофонної школи та вивчаючи її вплив на розвиток саксофонного мистецтва інших провінцій Китаю, апелює до широкого спектру праць музикознавчого, філософського та культурологічного спрямувань, присвячених історії китайської музики, становленню духового

мистецтва, виконавських шкіл, теорії та історії саксофонного мистецтва, музичній освіті та методиці навчання, персоналіям саксофоністів, саксофонній композиторській творчості, міжкультурним контактам, джазовому мистецтву та ін.

Вкрай цінно, що в процесі наукової реалізації дисертаційного дослідження Пан Ботянь спирався на розмаїтий комплекс *матеріалів*, а саме: нотні видання саксофонних творів китайських композиторів у сферах академічної, популярної і джазової музики; науково-методичні праці і підручники сичуанських саксофоністів; спогади та інтерв'ю з Хуан Аньлуном, Лі Юйшеном, Фань Шенці, Полом Броді, Юрієм Василевичем; архівні документи «Бюро дослідження народної музики»; періодичні видання, документи і матеріали «Професійного комітету музикантів Сичуані» (2001–2022 рр.); матеріали фестивалів, музичних конкурсів, міжвузівських семінарів, конференцій, енциклопедичні та довідникові видання тощо.

Для розв'язання поставлених завдань кваліфікаційної праці, у *методологічній базі* дисертант використав комплекс методів, зокрема: історико-культурологічний, джерелознавчо-пошуковий, музикознавчо-аналітичний, синергетичний, з апеляцією до ноологічного підходу та наративного аналізу.

Головні результати дослідження. У трьох розділах кваліфікаційної праці здобувач фундаментально дослідив явище саксофонної школи Сичуаню як унікальний культурно-мистецький феномен Піднебесної.

У першому розділі дисертації Пан Ботянь ретельно вивчив методологічні основи сичуанської саксофонної школи, як комплексу здобутків у царині педагогічної, виконавської, науково-методичної і композиторської діяльності. У підрозділ 1.1. дисертант розглянув, яким чином відбувалося становлення теоретичних засад дослідження саксофонного мистецтва Сичуані в національному просторі Китаю та в

контексті міжкультурної взаємодії, адже «Сичуанська саксофонна школа постає одним із найяскравіших явищ не лише в контексті розвитку саксофонного мистецтва однієї з найбільших китайських провінцій <...> високі результати, яких вдалось досягнути сичуанським саксофоністам у розбудові школи, не могли відбутись без глибинного усвідомлення розвитку академічної китайської духової музики та розвитку саксофонного мистецтва в світі...» [с. 29]. Відповідно, у першому підрозділі здобувач детально розглянув процес становлення і розвитку сичуанської саксофонної школи в контексті проблематики міжкультурної взаємодії у теоретичних працях українських та зарубіжних вчених, проаналізував методичні основи навчання гри на саксофоні китайських педагогів, окреслив вектори співпраці сичуанських саксофоністів з представниками української виконавської та композиторської шкіл тощо.

У підрозділі 1.2. Пан Ботянь вельми цікаво, з позиції сучасного наукового дискурсу, проаналізував історичні передумови становлення західного саксофонного мистецтва та входження саксофону в простір музичної культури Китаю. У процесі реконструкції хронологічної послідовності проникнення саксофону в Піднебесну, здобувач зауважив, що порівняно з іншими європейськими музичними інструментами (струнними, клавішними, духовими тощо), в китайській музичній культурі «саксофон пройшов найбільш складний шлях адаптації, прийняття і прилучення до китайської культури та знаходження свого всебічного застосування в просторі професійної музичної творчості» [с. 38]. За його висновками, поширенню саксофону у 1930-х рр. сприяло розповсюдження в Китаї естрадної музики, гастрольна діяльність джазових зарубіжних виконавців, запозичення західних форм масового дозвілля за участю саксофону та ін.

Осібного відзначення та похвали заслуговує виокремлення здобувачем ролі музикантів українського походження у поширенні в Китаї саксофонного мистецтва та його професіоналізації, зокрема: Давида Гейгнера (1898 – 1938),

який приїхав до Харбіна з Козятина, і Дмитра Таїрова, контрабасиста з Одеси, який керував джазовим оркестром і вів клас саксофону у Вищій музичній школі Харбіна: «В справі привернення уваги до саксофону і в поширенні саксофонної гри на теренах Китаю Гейгнер і Таїров спричинились не лише своєю виконавською діяльністю та участю в танцювальних вечірках і балах. Беручи найширшу участь в організації цих заходів, вони постійно організовували збори коштів для емігрантів, у т. ч. й українських <...> Крім того, обидва вони виявили свою підприємницьку жилку – відкрили власні музичні магазини, в яких, крім іншого, організували для продажу широкий вибір платівок із записами...» [с. 55].

Позитивною рисою підрозділу 1.3.1. є акцентування специфіки навчальних закладів сичуанської провінції в професійному вихованні саксофоністів та відкриття у 2000 р. класу саксофону в Сичуанській консерваторії. Автор дисертації підкреслює орієнтацію китайських саксофоністів на західні виконавсько-педагогічні саксофонні школи, аналізує шлях до професіоналізації і виявляє вагомі досягнення китайського саксофонного мистецтва у ХХ – ХХІ стт. Так, фундатором професійної саксофонної педагогіки у Китаї вважається Лі Маньлун (*Li Manlung*), який у 1998 р. відкрив клас саксофону у Пекінській консерваторії. Крім того, цей мистець значною мірою прислужився до створення перекладень для саксофону багатьох творів європейської класики, написав наукові розвідки «Керування звуком у класичному саксофонному виконавстві і стилі», «Саксофонне виконавство на VCD», «Класичні музичні твори у виконанні на саксофоні», «Щоденна практика гри на саксофоні», «Виконання народних мотивів на саксофоні» та ін.

У 2000 р. Лі Юйшен (*Li Yusheng*) відкрив клас саксофону у Сичуанській консерваторії в місті Ченду. Незабаром клас саксофону з'явився у «Коледжі популярної музики» м. Ченду, «Інституті культури та мистецтв» м. Мянъян,

Шанхайській консерваторії, на музичних факультетах університетів Шеньчжен і Гуаньчжоу, в «Ланьчжоуському університеті мистецтв» та ін.

На прикладі становлення саксофонної школи Сичуаню здобувач дослідив етапи формування явища «саксофонна школа Китаю» й слушно схиляється до її трактування з позиції кроскультурного діалогу, наголошуючи на вагомій ролі національного виконавського репертуару для саксофону та дидактичних аспектах викладання гри на саксофоні.

У підрозділі 1.3.2. «Специфіка навчальних закладів сичуанської провінції в професійному вихованні саксофоністів» Пан Ботянь дослідив навчальні інституції Сичуаню з фаховою підготовкою саксофоністів. Йдеться про «Коледж популярної музики» і музичну школу, які були відкриті у 2001 р. при консерваторії в Ченду, сичуанський «Інститут культури та мистецтв» в м. Мян्यान та ін.

Показово, що після завершення студій на Заході багато китайських саксофоністів повернулись на Батьківщину й сприяли успішній підготовці національних кадрів. Так, у цьому процесі Пан Ботянь виділив випускників музичних ЗВО України: Ло Куня, Сун Жуй Луна, Ден Цзякуня – випускників ЛНМА імені М.В. Лисенка, Ду Ханфан, Ван Ювея – випускників ОНМА імені А.В. Нежданової, Лю Цзюньї, Чжао Дунмей, Хе Ян, Ду Чжао, Ці Ченцюй – випускників НМАУ, Лі Шуе, Ван Біньбіня – випускників ХНУМ імені І.П. Котляревського та ін. [с. 82].

Другий розділ дисертації присвячений вивченню творчої діяльності провідних саксофоністів Сичуаню в контексті становлення китайської саксофонної школи, сучасні здобутки якої «дозволяють стверджувати про її потужність, індивідуальність і вельми високий потенціал» [с. 88].

Другий розділ складається з двох підрозділів. У підрозділі 2.1.1. заслуговує схвалення доказове простеження внеску провідних педагогів краю (Лі Юйшена, Лу Тінвей, Чжан Сяолу та ін.) у розбудові сичуанської

саксофонної школи. Цінно, що дисертант спеціальну увагу відвів саксофонній творчості українських композиторів у педагогічному процесі підготовки саксофоністів та акцентував плідні мистецькі взаємини з українськими фахівцями (зокрема, виділив тісну творчу кооперацію з професором Юрієм Василевичем).

У підрозділі 2.1.2. Пан Ботянь, на основі документів і матеріалів роботи «Професійного комітету музикантів» міста Ченду у 2010 р. і 2022 р., ретельно проаналізував внесок на розвиток сичуанської саксофонної школи найбільш визначних учнів класу професора Лі Юйшена – Лун Ю (*Long Yu*), Лю Іхуа (*Liu Yihua*), Фу Цянь (*Fu Qiang*), Ван Юнжань (*Wan Junrang*), Йі Лянь (*Yi Ljan*), Чень Цян (*Zhen Qang*), Мей Сун (*Mei Song*), Цюань Вей (*Quan Wei*), Гао Сінь (*Gao Xin*) та Ї Цзяї (*Yi Jiayi*).

Цінно, що в контексті другого розділу дисертант детально дослідив жанрово-стильові параметри та індивідуальні ознаки саксофонної творчості композиторів Сичуані (підрозділ 2.2.), які поставили за мету поповнити національну нотну базу для саксофону – навчально-репертуарну і концертно-виконавську. Нині саксофонна творчість композиторів Піднебесної презентована в широкому жанровому розмаїтті: «від камерних п'єс, танцювальних циклів, квартетів, циклів варіацій, прелюдій і фуг, сюїт до творів крупних форм: симфонії, балети, симфонічні сюїти, поеми, рапсодії, симфонічно-хорові твори» [с. 181].

Для виявлення та увиразнення еволюції дидактичного і концертного саксофонного репертуару, Пан Ботянь відібрав найбільш яскраві взірці композиторської творчості – від композицій великої форми, сюїт, до мініатюр і перекладів народних та популярних мелодій, виділяючи у цій шерезі високопрофесійні переклади Лі Юйшена.

Здобувач своєрідно увиразнив семантичні, стилістичні, музично-драматургічні та музично-виражальні засоби, дослідив риси ладотональної і метро-ритмічної організації, простежив композиційно-сміслову розгортання

музичної тканини та національну специфіку музичного мислення у творах для саксофону наступних мистців: Хуан Аньлуня (три «Китайські рапсодії для саксофону і фортепіано»), Фань Шенці (п'єса «Закохані метелики», яку здобувач компаративно зіставив із однойменними версіями-перекладами Лі Юйшена і Лу Тінвей), Тао Цзячжоу, Гао Вейцзе, Зоу Сяньпін, Лю Лі, Хе Сюнтянь, Цзя Дакунь, Чжан Сяолу, Лю Сун Лін, Лі Шихай, Чу Ван Хуа, Чжао Цзипінь, Чжен Лу, Лі Хуан Чжі, Ду Інцьзяо та ін.

Позитивною рисою цього підрозділу є виокремлення зразків, які сублімують пентатонні народні мелодії, мелодику китайських національних танців, джазові ритми і хроматизовані інтонації джазових ладів. Прикладом слугує цикл п'єс «Китайський квартал» (*Chinacity*) Ду Інцьзяо.

Дисертант акцентував засоби семантичного переосмислення саксофону у композиторській творчості, виділив привнесення в саксофонне виконавство способів гри на національних духових інструментах Піднебесної (глісандуючих затримань струнних, тональної нестійкості з частою альтерацією звуків духових та ін.). Пан Ботянь розглянув взірці, в яких саксофон імітує звучання традиційних національних інструментів – шена, піпи, сони, сяо, дагу, пайбань та ін. Яскравим прикладом слугує п'єса «Відображення місяця в двох джерелах» Хуана Ень Цзюня з індивідуально-авторським тлумаченням національної музично-стильової специфіки.

Крім того, в контексті другого розділу Пан Ботянь проаналізував композиції експериментального характеру, в яких використовуються техніки авангардної музики, специфічні прийоми звуковидобування і нетрадиційні прийоми гри, а саксофон поєднується з національними духовими та ударними інструментами. Яскравими взірцями є «Септет для ерху, піпи, ударних і квартету саксофоністів» Чен Ї, «Пісні для баньху» для квартету саксофоністів і двострунного смичкового баньху Ван Гуовея, п'єса «Повідомлення білого» для ерху, піпи, шену, янціня, ударних і саксофону Лі Ляна, «Співаюча пустеля Гобі» для саксофону, піпи, янціня і чотирьох

ударних Брайт Шена, п'еса для саксофону соло «На схід від озера» Чжана Сяолу і т.д. Дисертант навів приклади камерно-інструментальних ансамблів китайських композиторів, у яких художньо перевтілені джазові ритми (приміром, збірник для квартету саксофоністів «Саксофоніст» Ду Іньцзяо, «*Dream of a Soot Flowers*» для квартету саксофоністів, ерху, губного органу шен і піпи Фан Мена та ін.).

У підрозділі 2.2.1. здобувач детально вивчив вплив фольклору Сичуані на саксофонну творчість провідних композиторів означеної провінції у історико-культурологічному вимірі, беручи до уваги музично-драматургічні засоби і естетико-стильові параметри. В контексті цього підрозділу Пан Ботянь, для унаочнення теоретичних міркувань, обрав для аналізу обробки, переклади та аранжування мелодій народних пісень, танців та інструментальних награвань для саксофону Лу Чжон Ю (*Lu Zhon Yu*), Гао Вейцзе (*Gao Weijhe*) Хуан Хувей (*Huang Huwei*), Фань Сяонін (*Fan Xiaoning*), Лі Юйшена, Фань Шенці та ін.

У третьому розділі Пан Ботянь зосередив дослідницьку увагу на вивченні специфіки сичуанської саксофонної школи, як багаторівневого явища, у вимірі *індивідуальної* саксофонної школи, *регіональної* саксофонної школи, *національної* саксофонної школи та у розрізі світового музичного мистецтва. Здобувач зробив важливі наукові узагальнення щодо значення композиторської, виконавської, педагогічної та науково-методичної складових сичуанської саксофонної школи, шляхів формування її дидактичного і виконавського репертуарів. Автору роботи вдалося яскраво увиразнити сутність поняття «саксофонна школа Китаю» в аспекті систематизації і характеристики сукупності її елементів, «в умовах еволюції музичних стилів, розвитку методів професіоналізації виконавства з художніми і технічними завданнями та мистецтва виконавської інтерпретації» [с. 150]. Позитивно, що для унаочнення теоретичних положень Пан Ботянь уклав таблиці [ст. 160–161], в яких презентував спадкоємність

педагогічних традицій сичуанських саксофоністів від однієї генерації до наступної.

Квінтесенцією пропонованого дисертаційного дослідження слугують його *висновки*, які відзначаються аналітичною концентрованою і презентабельністю. У них логічно підсумовані концептуальні засади кваліфікаційної праці та накреслені перспективні дослідницькі вектори саксофонного дискурсу Піднебесної.

Підводячи підсумок, здобувач тлумачить сичуанську саксофонну школу як цілісне явище китайського духового мистецтва, яке сформувалось «під впливом досягнень західноєвропейських, американських, українських фахівців та прагненням китайських музикантів виділити риси типологічної єдності і привнести в саксофонне мистецтво особливості національної музики» [с. 182].

Позитивно, що в додатках дисертації Пан Ботянь навів алфавітний покажчик китайських саксофоністів і композиторів [ст. 208–212], подав нотні приклади маловідомих в Україні творів для саксофону китайських композиторів: «Китайської рапсодії № 3» Хуан Аньлунь (додаток № 1) [ст. 213–218], аранжування п'єси «Закохані метелики» Фань Шенці (додаток № 2) [ст. 219], «Inner Rhythm» Лі Шихай (додаток № 3) [ст. 220–222]. Принагідно рекомендую включити ці твори до сучасного педагогічного репертуару студентів-саксофоністів музичних навчальних закладів України.

Наукова новизна теоретичних результатів дисертації Пан Ботянь полягає в тому, що *вперше* у китайсько-українському науковому дискурсі здійснено комплексний аналіз етапів розвитку сичуанської саксофонної школи, досліджено етапи відкриття класу саксофону в Сичуанській консерваторії в контексті міжкультурної комунікації та ґрунтовно проаналізовано діяльність засновника відділу саксофонної гри Лі Юйшена, а також внесок інших педагогів консерваторії у розбудові саксофонної школи Сичуаню. Новизна отриманих наукових результатів рецензованої

кваліфікаційної праці полягає також у систематизації аспектів діяльності найбільш знакових сичуанських саксофоністів та обґрунтуванні специфіки понять «китайська саксофонна школа», «сичуанська саксофонна школа» і т.д.

Надзвичайно цінно, що в рецензованій роботі вперше проаналізовано китайсько-українські мистецькі взаємини в контексті становлення і розвитку сичуанської саксофонної школи, обґрунтовано значення педагогічної, виконавської, науково-методичної та композиторської діяльностей саксофоністів Сичуаню в контексті розвитку китайського професійного саксофонного мистецтва.

Перспективи подальших досліджень. Артикулюючи наукову цінність праці Пан Ботянь, слід підкреслити значний потенціал обраної теми до подальших розвідок у означеному дослідницькому напрямку. Зокрема, автору пропонується здійснити компаративний аналіз інших саксофонних шкіл Китаю на сучасному етапі та проаналізувати багатоаспектну діяльність провідних представників китайського саксофонного виконавства, також дослідити саксофонний доробок національних мистців у ракурсі міжкультурної взаємодії.

Дисертація Пан Ботянь володіє вагомою **практичною цінністю**. Так, її матеріали можуть бути застосовані під час читання лекційних курсів, спеціальних студій духового мистецтва Китаю та України, знадобитись дослідникам музично-педагогічних шкіл, саксофонного репертуарного забезпечення та інтерпретаційного дискурсу саксофонного виконавства. Крім того, положення рецензованої дисертації можуть стати в пригоді при підготовці праць дидактичного спрямування, у концертно-виконавській практиці саксофоністів та їхній науковій діяльності.

Оцінка наукових публікацій здобувача. Обговорення результатів дисертаційної праці Пан Ботянь систематично здійснювалось на розширених

засіданнях кафедри історії музики та кафедри духових та ударних інструментів Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка.

Здобувач має три наукові публікації за темою дисертації у наукових фахових виданнях України, п'ять розвідок апробаційного характеру у вигляді матеріалів та тез Міжнародних науково-практичних конференцій. Перевірка на наявність плагіату засвідчила, що дисертація Пан Ботянь написана з дотриманням норм кодексу академічної доброчесності та не порушує його принципи.

Запитання. В контексті ближчого ознайомлення з текстом рецензованого дисертаційного дослідження, до його автора, саксофоністичної студії якого сублімують досвід навчання в Китаї та Україні, виникають три запитання.

1. В якому аспекті китайського саксофонного мистецтва найбільш очевидно позначилася конвергенція музичних традицій Заходу та Сходу? Прошу навести найбільш показові приклади.

2. Які стильові напрямки, музично-виражальні засоби та композиторські техніки домінують у творах для саксофону представників сичуанської композиторської школи?

3. Прошу сказати, які перспективи поширення китайського виконавського та педагогічного саксофонного репертуару у глобальному вимірі?

Зауваження. В цілому, позитивно оцінюючи дисертацію Пан Ботянь, слід, водночас, вказати на деякі зауваження. Зокрема, у ній зустрічаються огріхи комп'ютерного набору та не завжди коректне транскрибування китайської лексики та китайських прізвищ на українську мову, яке здійснюється на основі стандарту пін'їнь. Загалом, висловлені недоліки суттєво не впливають на переконливу реалізацію презентованого наукового

дослідження та не редукують його наукову новизну, вагомі теоретичні та практичні результати.

Висновок. Отже, дисертаційне дослідження Пан Ботянь, як досвідченого практика та науковця, створює вагомі підстави для розширення наукового знання у ділянці саксофонного мистецтва Китаю та його окремих регіонів, які дослідник здійснює на прикладі спеціальних студій «сичуанської саксофонної школи» у ракурсі співвідношення її виконавської, педагогічної, композиторської та науково-методичної складових. Завдяки дисертації Пан Ботянь, вдалося заповнити лаку наукової думки, що стосується вивчення «входження» художньо-естетичних сенсів саксофонної школи Сичуаню у простір національного і світового культурного континууму.

Рецензована робота має численні здобутки – від ґрунтовних студій явища саксофонної школи Сичуаню та простеження її професіоналізації в контексті національно-стильової парадигми китайського саксофонного мистецтва, властивостей його змістовно-сміслового та репертуарного наповнення, до широкого інтердисциплінарного поля опрацьованої теоретичної бази, ретельного комплексного аналізу корпусу саксофонних творів китайських композиторів, періодичних видань, архівних документів тощо.

Підсумовуючи викладені вище міркування, констатується, що дисертація Пан Ботянь є оригінальною завершеною кваліфікаційною працею, вагомими здобутками якої є стрункий концепційний задум, вичерпна аргументованість теоретичних положень, переконлива методологічна оснащеність, сконцентровані та виважені висновки, переконливий особистий внесок здобувача у розв'язанні актуальних проблем сучасного музикознавства. На основі глибокого вивчення результатів праці можна стверджувати, що поставлені у вступі мета і завдання цілком досягнуті та реалізовані.

Враховуючи викладені вище міркування, є всі підстави стверджувати, що дисертаційне дослідження Пан Ботянь «Вплив сичуанської школи на розвиток саксофонного мистецтва Китаю», його актуальність, наукова новизна та практична цінність відповідають чинним вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України 12 січня 2022 року № 44. Констатується, що за виконання рецензованої кваліфікаційної наукової праці її автор заслуговує на присудження пошукуваного ступеня доктора філософії зі спеціальності 025 Музичне мистецтво галузі знань 02 Культура і мистецтво.

Рецензент –

кандидат мистецтвознавства,

доцент, професор кафедри

ЛАСТОВЕЦЬКА-СОЛАНСЬКА

Зоряна Миколаївна

історії музики Львівської національної

музичної академії імені М.В. Лисенка

24 лютого 2024 року